

Vergaderjaar 2019–2020

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 628

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2019

In de brief van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 20 maart jl. heeft u mij verzocht om, voorafgaand aan het algemeen overleg over de kinderbijslag en het kindgebonden budget, een reactie te geven op het rapport «Kind van de rekening?». Dit is een onderzoek naar de toegang van co-ouders tot het kindgebonden budget uitgevoerd door de Nationale ombudsman.¹ Hierbij treft u mede namens de Staatssecretaris van Financiën mijn reactie aan.

In het rapport gaat de Nationale ombudsman in op de problematiek rond kinderbijslag en toeslagen waarmee co-ouders te maken kunnen hebben. De Nationale ombudsman concludeert dat de toegang tot het kindgebonden budget onvoldoende wordt gegarandeerd voor co-ouders en dat de regeling niet de maatschappelijke ontwikkeling volgt dat steeds meer ouders co-ouderschap aangaan. Deze bevinding komt overeen met één van de conclusies van de beleidsdoorlichting van artikel 10 «Tegemoetkoming ouders».² Daarin is aangegeven dat het voor ouders lastig is te achterhalen wat de gevolgen van echtscheiding en co-ouderschap zijn voor de kinderbijslag en het kindgebonden budget. In het rapport doet de Nationale ombudsman twee aanbevelingen. De eerste aanbeveling is het verbeteren van de informatieverstrekking over de koppeling tussen de kinderbijslag en het kindgebonden budget aan bestaande co-ouders en scheidende ouders. De Nationale ombudsman heeft daarnaast de aanbeveling gedaan de voorwaarden voor het met terugwerkende kracht omzetten van de aanvrager van de kinderbijslag (waaraan het kindgebonden budget is gekoppeld) zo te formuleren, dat de co-ouders krijgen waar zij recht op hebben. Dit is van belang in situaties waarin later blijkt dat de andere co-ouder recht had kunnen hebben op kindgebonden

¹ <https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/onderzoeken/2018087-kind-van-de-rekening-onderzoek-naar-de-toegang-van-co-ouders-tot-het>

² Kamerstuk 30 982, nr. 46

budget. De Nationale ombudsman acht één jaar terugwerkende kracht in veel gevallen redelijk.

Aanbeveling een: verbetering van de informatieverstrekking

Bij de beantwoording van de Kamervragen van het lid Bruins (ChristenUnie) hieromtrent³, heb ik aangegeven dat de Belastingdienst/Toeslagen en de Sociale verzekeringsbank (SVB) met de aanbevelingen aan de slag zijn gegaan en werken aan een betere voorlichting voor co-ouders en scheidende ouders.

De algemene informatievoorziening via de websites van de Belastingdienst/Toeslagen en de SVB is verbeterd, de laatste aanpassingen worden dit najaar doorgevoerd. De Belastingdienst/Toeslagen is gestart met een landelijke campagne rondom scheiden waarin aandacht is voor toegang tot het kindgebonden budget. Er is een specifieke website gerealiseerd over scheiden en er verschenen advertenties in landelijke bladen en kranten hierover.

Daarnaast onderzoeken de Belastingdienst/Toeslagen en de SVB de optie om een persoonlijke brief aan co-ouders te versturen met uitleg over de gevolgen voor het kindgebonden budget. Zowel de SVB als de Belastingdienst hebben aangegeven dat het met hun huidige systemen niet mogelijk is om tot een volledig bestand van co-ouders te komen. De Belastingdienst/Toeslagen en de SVB voeren daarop momenteel een uitvoeringstoets uit. Tot slot zullen echtscheidingsadvocaten en mediators worden geïnformeerd over de toegang tot het kindgebonden budget zodat zij scheidende ouders goed kunnen informeren over de te maken keuzes.

Aanbeveling twee: met terugwerkende kracht kindgebonden budget ontvangen

De SVB concludeert dat het in de uitvoeringspraktijk van de SVB onder voorwaarden mogelijk is om het recht op kinderbijslag met één jaar terugwerkende kracht vast te stellen waardoor ook het recht op het kindgebonden budget met één jaar terugwerkende kracht wordt toegekend.

De praktijk laat zien dat het wisselen van aanvrager met terugwerkende kracht niet vaak plaatsvindt. Voor de SVB is deze bevinding aanleiding om opnieuw te kijken naar de huidige beleidsregels omtrent terugwerkende kracht van de kinderbijslag, met daarbij oog voor de effecten op het kindgebonden budget en de uitvoering. De uitkomst kan mogelijk een verdere verbetering opleveren voor de mogelijkheid om de kinderbijslag van aanvrager te wisselen waarmee de Belastingdienst/Toeslagen het kindgebonden budget met terugwerkende kracht kan toekennen. Deze heroverweging wordt zo mogelijk dit jaar afgerond. De verbeterde informatievoorziening maakt het voor ouders makkelijker om direct bij de aanvang van het co-ouderschap de juiste keuze te maken. Het zal hierdoor naar verwachting minder vaak nodig zijn om met terugwerkende kracht van aanvrager te wisselen.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
T. van Ark

³ Aangangsel Handelingen II 2018/19, nr. 2373